

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

της προσφυγής αριθ. 2947/08 που
κατατέθηκε από την Θ Λ
κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συνεδριάζοντας στις 25 Φεβρουαρίου 2010 σε τμήμα αποτελούμενο από:

Nina Vajić, *πρόεδρος*,

Χρήστος Ροζάκης,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

Γεώργιος Νικολάου, *δικαστές*,

και André Wampach, *αναπληρωτής γραμματέας τμήματος*.

Λαμβάνοντας υπόψη την προαναφερόμενη προσφυγή που κατατέθηκε στις 2
Ιανουαρίου 2008,

Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η εναγόμενη κυβέρνηση
και εκείνεις που υπέβαλε σε απάντηση η προσφεύγουσα,

Αφού διασκέφθηκε, εκδίδει την πιο κάτω απόφαση:

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Η προσφεύγουσα, κυρία Θ Λ , είναι ελληνίδα υπήκοος, η
οποία γεννήθηκε το 1959 και κατοικεί στο νησί της Κεφαλλονιάς. Εκπροσωπείται

ενώπιον του Δικαστηρίου από τον κύριο Σ. Λάλα, δικηγόρο του συλλόγου της Αθήνας. Η ελληνική κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τον απεσταλμένο του αντιπροσώπου της, κύριο Σ. Σπυρόπουλο, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως αυτά εκτέθηκαν από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι είναι ιδιοκτήτρια πολλών ακινήτων στην περιοχή Λάσση Αργοστολίου, μία παραθεριστική περιοχή στο νησί της Κεφαλλονιάς, όπου βρίσκεται και η κύρια κατοικία της.

Με την απόφαση αριθ. 87150/4925/1996 της 20^{ης} Αυγούστου 1996, ο υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ενέκρινε το «Σχέδιο ανάπτυξης περιοχών δεύτερης κατοικίας που βρίσκονταν στην εγκεκριμένη ζώνη οικιστικού ελέγχου» της περιοχής.

Με την απόφαση αριθ. 32692/4563 της 8^{ης} Δεκεμβρίου 2000, ο υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων τροποποίησε την προαναφερόμενη απόφαση.

Στις 12 Μαρτίου 2001, η προσφεύγουσα άσκησε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αίτηση ακύρωσης της απόφασης αριθ. 32692/4563. Υποστήριξε ότι ήταν «ιδιοκτήτρια ακινήτων» στην περιοχή και ότι διατηρούσε εκεί την κύρια κατοικία της. Προέβαλε συνολικά πέντε λόγους αναίρεσης, στους οποίους υποστήριξε: α) ότι η υπουργική απόφαση έπρεπε να περιέχει ή, τουλάχιστον, να αναφέρεται σε κατευθυντήριες γραμμές πολεοδομικής οργάνωσης, να προβλέπει όρους προστασίας των δασικών ζωνών και να εγγυάται την τοπολογία και την αισθητική των παραλιών, β) ότι η υπουργική απόφαση έπρεπε να έχει στηριχθεί σε μία συγκεκριμένη και λεπτομερή πολεοδομική μελέτη, γ) ότι η υπουργική απόφαση αφορούσε μόνο ένα μικρό τμήμα της περιφέρειας του Δήμου Αργοστολίου, δ) ότι ο υπουργός προσπάθησε να παρακάμψει τις ασυμβατότητες της απόφασής του προς τις απαιτήσεις της πολεοδομίας, ε) ότι η σύνθεση του κεντρικού συμβουλίου χωροταξίας, πολεοδομίας και περιβάλλοντος στη γνωμοδότηση του οποίου βασιζόταν η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση, δεν ήταν νόμιμη.

Η συζήτηση έλαβε χώρα στις 13 Απριλίου 2005.

Στις 29 Δεκεμβρίου 2006, το πέμπτο τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας απέριψε την αίτηση, για τον λόγο ότι η προσφεύγουσα δεν είχε αιτιολογήσει την ενεργητική νομιμοποίησή της (απόφαση αριθ. 4046/2006). Ειδικότερα, αφού

ανέλυσε τις δύο υπουργικές αποφάσεις στη βάση της παρούσας διαφοράς, το ανώτατο δικαστήριο έκρινε ως εξής:

«(η προσφεύγουσα) δεν αναφέρει με ποιο τρόπο η κύρια κατοικία της θίγεται από τις ρυθμίσεις της προσβαλλόμενης απόφασης, αλλά, παρόλο που δεν κατοικεί στην παραθεριστική περιοχή, υποστηρίζει ότι οι ρυθμίσεις αυτές αφαιρούν το χαρακτήρα της περιοχής ως παραθεριστικού τόπου».

Η απόφαση αυτή καθαρογράφηκε και θεωρήθηκε στις 3 Ιουλίου 2007.

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

1. Επικαλούμενη το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, η προσφεύγουσα παραπονείται για το δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την αίτησή της για λόγους καθαρά τυπολατρικούς. Διακρίνει ομοίως μία παραβίαση του δικαιώματός της πρόσβασης σε δικαστήριο.

2. Επικαλούμενη την ίδια διάταξη, η προσφεύγουσα παραπονείται επιπλέον για τη διάρκεια της διαδικασίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Η προσφεύγουσα παραπονείται για το δίκαιο χαρακτήρα και τη διάρκεια της επίδικης διαδικασίας. Επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, τα εφαρμοστέα τμήματα του οποίου έχουν ως εξής:

«1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικάως (...) υπό (...) δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

Η Κυβέρνηση υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι η προσφυγή είναι καθ'υλήν ασύμβατη προς τις διατάξεις της Σύμβασης, διότι η έκβαση της διαδικασίας που εισήγαγε η προσφεύγουσα ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν ήταν άμεσα αποφασιστική για τα αστικής φύσεως δικαιώματά της.

Η προσφεύγουσα αντικρούει τις θέσεις της Κυβέρνησης και υποστηρίζει ιδίως ότι την αφορούσε άμεσα η επίδικη διοικητική απόφαση, καθώς αυτή ρύθμιζε τον πολεοδομικό σχεδιασμό του τόπου κατοικίας της.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του, οι όροι «αμφισβητήσεις επί δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αστικής φύσεως» καλύπτουν ολόκληρη τη διαδικασία της οποίας η έκβαση είναι καθοριστική για (τέτοιου είδους) δικαιώματα και υποχρεώσεις» (βλέπε *Ringeisen κατά Αυστρίας*, 16 Ιουλίου 1971, § 94, série A no 13). Το άρθρο 6 § 1 δεν αρκείται ωστόσο σε ένα λεπτό σύνδεσμο ούτε σε μακροχρόνιες συνέπειες: δικαιώματα και υποχρεώσεις αστικής φύσεως θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο – ή ένα από τα αντικείμενα – της αμφισβήτησεως και η έκβαση της επίδικης διαδικασίας θα πρέπει να είναι άμεσα καθοριστική για ένα τέτοιο δικαίωμα (βλέπε, μεταξύ άλλων, *Masson et Van Zon κατά Ολλανδίας*, 28 Σεπτεμβρίου 1995, § 44, série A no 327-A, *Αθανασόγλου και λοιποί κατά Ελβετίας* [GC], no 27644/95, § 43, CEDH 2000-IV). Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή μόνο επί διαδικασίας η οποία καταλήγει σε απόφαση που παράγει άμεσα αποτελέσματα, αλλά όχι έμμεσες ή τυχαίες συνέπειες, επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων αστικής φύσεως του ενδιαφερομένου (*Surmont et De Meurechy κατά Βελγίου*, αριθ. 13601/88 και 13602/88, απόφαση της Επιτροπής της 6 Ιουλίου 1989, *Décisions et rapports* (DR) 62, σελ. 284). Άλλως ειπείν, η εφαρμογή της διάταξης αυτής επί διαδικασίας προϋποθέτει η έκβαση αυτής να παράγει «άμεσο αποτέλεσμα δημιουργίας, μεταβολής ή ακυρώσεως των εννόμων δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων αστικής φύσεως» (*Καραγιάννης κατά Ελλάδας*, (déc.), no 65607/01, 20 Μαρτίου 2003).

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, στην αίτηση αναίρεσής της, η προσφεύγουσα περιορίστηκε στο να ασκήσει μία γενικόλογη κριτική των νέων πολεοδομικών μέτρων, τα οποία προέβαιναν σε ρύθμιση των προϋποθέσεων παραθεριστικού τόπου, χωρίς να στηρίζει πώς τα μέτρα αυτά έθιγαν τα περιουσιακά ή άλλα δικαιώματα της ίδιας. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο εκτιμά ότι το αντικείμενο της παρούσας διαφοράς δεν είχε καμία προσωπική, περιουσιακή ή υποκειμενική όψη χαρακτηριστική του ιδιωτικού δικαίου. Επρόκειτο εν κατακλείδι για ένα ζήτημα που υπαγόταν αποκλειστικά στο δημόσιο δίκαιο και στερείτο οποιασδήποτε αστικής απόχρωσης.

Συνεπώς, το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης δεν έχει εφαρμογή και πρέπει να γίνει δεκτή η ένσταση της Κυβέρνησης.

Έπεται ότι η προσφυγή είναι καθ' ύλην ασύμβατη προς τις διατάξεις της Σύμβασης και πρέπει να απορριφθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο ομόφωνα,

Κηρύσσει απαράδεκτη την προσφυγή.

(υπογραφή)

André Wampach

Αναπληρωτής Γραμματέας

(υπογραφή)

Nina Vajić

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 2 Απριλίου 2010.

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετροτσόπουλος